

Kvifor musikk – i kvardag og klinikk

Polyfon-konferansen 7.november 2024

Samandrag for posterpresentasjonar

Innhald

Demens, språk og musikk: protokoll til en scoping review.....	2
Etableringshåndbok for musikkterapi i rus- og psykisk helsetjeneste (2. utg.)	3
Kjønnsinkongruens - stemme, kommunikasjon og uttrykk	4
Lydbad kan ha stor terapeutisk verdi – erfaringer fra rus-behandling.....	5
"Me vandrar saman"	6
Musikkterapi i Palbu ved Haukeland universitetssjukehus.....	7
Tegneserien: Hva gjør musikk tilgjengelig?.....	8
Tone - musikkavspiller for personer med demens.....	9
Utbrenthet og omsorgstretthet hos musikkterapeuter.....	10
Veileder om etablering og ledelse av demenskor.....	11

Demens, språk og musikk: protokoll til en scoping review

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Kristi Stedje, Norges musikkhøgskole, kristi.stedje@nmh.no

Beatrix van Doorn, Norges musikkhøgskole

Sammendrag

Ulike former for utfordringer med språk er et vanlig symptom ved demens. Ulike diagnoser gir ulike utfordringer knyttet til verbalspråk, men både Alzheimers sykdom, frontallappsdemens, demens med Lewylegemer og vaskulær demens kan gi utfordringer med språklig kommunikasjon og samtale (Banovic, et al., 2018). Musikkterapi er i noen grad utforsket som intervensjon med fokus på språkfunksjon ved Alzheimers demens og frontotemporal afasi, og resultatene antyder bedring i ordforråd og ordflyt i tale, samt økt aktivitet i samtale, ved ulike former for musikkintervensjoner og musikkterapi. (Spinosa et al., 2022; Dassa & Amir, 2021). En oversikt over relevant effektforskning og kvalitativ forskning, samt klinisk-metodisk tilnærming, mangler i litteraturen.

Med denne posteren vil vi presentere protokollen til en scoping review om demens, språk og musikk, med problemstillingene:

- a) Hva sier eksisterende forskningslitteratur om effekter av musikkterapi- og musikktiltak for verbalspråklig funksjon hos personer med demens?
- b) Hva sier eksisterende forsknings- og faglitteratur om mål, klinisk metode og erfaring fra musikkterapi og andre musikktiltak som fokuserer på språk hos personer med demens?

Vi har mottatt forskningsstøtte fra Polyfon i 2024 for gjennomføring av denne studien, og den er del av forarbeidet til et planlagt, større prosjekt om demens, språk og musikk. Arbeidet med reviewstudien er pågående når konferansen gjennomføres.

Referanser

- Banovic, S., Zunic, L. J., & Sinanovic, O. (2018). Communication Difficulties as a Result of Dementia. *Mater Sociomed*, 30(3), 221-224. <https://doi.org/10.5455/msm.2018.30.221-224>
- Dassa, A., & Amir, D. (2021). The impact of singing on the language abilities of people with moderate to severe-stage Alzheimer's disease. *Music and medicine*, 13(3). <https://doi.org/10.47513/mmd.v13i3.817>
- Spinosa, V., Vitulli, A., Logroscino, G., & Brattico, E. (2022). A Review on Music Interventions for Frontotemporal Aphasia and a Proposal for Alternative Treatments. *Biomedicines*, 11(1). <https://doi.org/10.3390/biomedicines11010084>

Etableringshåndbok for musikkterapi i rus- og psykisk helsetjeneste (2. utg.)

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Gro Trondalen, Norges musikkhøgskole, gt@nmh.no

Torhild Kielland, Høgskolen i Innlandet, torhild.kielland@inn.no

Hans Petter Solli, Norges musikkhøgskole, hans.p.solli@nmh.no

Sammendrag

Vi er stolte over å kunne presentere en ny og revidert utgave av *Etableringshåndbok for musikkterapi i rus- og psykisk helsetjeneste*. For et par tiår siden var musikkterapistillinger i rus- og psykisk helsefeltet nærmest fraværende i Norge. I løpet disse tiårene har feltet vokst kraftig: Musikkterapi har etablert seg som en kunnskapsbasert praksis med solide forskningsresultat, noe som igjen har ført til anbefalinger i nasjonale retningslinjer, større etterspørsel og opprettelse av mange nye stillinger. En del av dokumentasjonsarbeidet innen rus- og psykisk helsefeltet har involvert 10 rapporter med brukererfaringer og seks dokumentarfilmer, som alle synliggjør den positive virkningen musikkterapi har på folk sine liv og recovery-prosesser. Denne innsikten var avgjørende for den første utformingen av Etableringshåndboka, som ble publisert i 2020. Tilbakemeldinger har vist at Etableringshåndboka har blitt flittig brukt og vært til stor nytte for både musikkterapeuter og ledere ute i praksisfeltene. Samtidig har det tilkommet ny kunnskap, nye retningslinjer og nye arbeidsformer som gjorde at en revisjon var ønsket. Nå, i 2024, har vi revidert Etableringshåndboka, med verdifulle innspill fra musikkterapeuter, fagpersoner, brukere og erfaringskonsulenter. Vi håper boka vil være til god hjelp for studenter, musikkterapeuter, ledere og andre i arbeidet med å implementere musikkterapi i rus- og psykisk helsefeltet i årene framover.

Referanser

Kielland, T., Solli, H. P., & Trondalen, G. (2024). *Etableringshåndbok for musikkterapi i rus- og psykisk helsetjeneste*. Norges musikkhøgskole. 2. utgave.

Trzebinski, M. & Tuastad, L. (2022). En mangesidig recoveryprosess: en metasyntese av evalueringsrapporter om musikkterapi psykisk helse- og rusfeltet. *Musikkterapi*, (1), 8-19.

FILMER om musikkterapi i rus- og psykisk helse: <https://www.rusfeltet.no/kunnskapsbase/musikkterapi-i-behandling/musikkterapi-pa-youtube/>

Kjønnsinkongruens - stemme, kommunikasjon og uttrykk

En veileder i kursarrangering og -ledelse i en tverrfaglig tilnærming med musikkterapi og logopedi

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Ruth Eckhoff, Norges musikkhøgskole, ruth.eckhoff@nmh.no

Karette Stensæth

Britt Bøyesen

Tobias Darwin Elstad Klaussen

Julie Liisberg

Sammendrag

Posteren vil presentere den rykende ferske Veilederen som kom ut i september under tittelen *Kjønnsinkongruens - stemme, kommunikasjon og uttrykk. En veileder i kursarrangering og -ledelse i en tverrfaglig tilnærming med musikkterapi og logopedi*. Ruth Eckhoff og Karette Stensæth er redaktører.

Lenke til publikasjonen fra CREMAH: <https://nmh.brage.unit.no/nmh-xmlui/handle/11250/3153726>

Polyfon har støttet prosjektet Trygg i eget uttrykk siden 2021, gjennom pilotprosjekt 2022 - 2023 og hovedprosjekt i 2022 - 2024. Hovedprosjektet ble finansiert av Stiftelsen DAM og koordinert av Rådet for psykisk helse (RPH). Fire brukerorganisasjoner, regionale sentre for kjønnsinkongruens (RSKi), helseinstitusjoner samt CREMAH og Polyfon har bidratt til prosjektet og veilederen.

Vi fikk anledning til å presentere prosjektets utviklingsprosess samt noen forskningsresultater fra pilotprosjektet på fjorårets Polyfon-konferanse.

Vi håper veilederen vil bidra til å skape synergieffekter mellom organisasjoner og institusjoner som allerede er involvert i prosjektet. Norsk forening for musikkterapi vil bidra til et samarbeidskurs i 2025. Samarbeidskurset er igjen et ledd i arbeid for å søke om midler til et oppfølgingsprosjekt i 2026.

Posteren vil ha med forsiden og innholdsfortegnelsen. Vi vil trekke fram det mest essensielle med musikkens / musikkterapiens rolle i prosjektet. Noen eksemplarer av dokumentet på papir vil være tilgjengelig for at folk kan bla i Veilederen.

Referanser

Bøyesen, B. & Hide, Ø. (2022). Effekt av teknikkene tvang og medialisering i modifisering av stemmen hos transkvinner. *Norsk tidsskrift for logopedi*, 3. [logopedi_3-22_effekt-av-teknikkene-tvang-og-medialisering-i-modifisering-av-stemmen-hos-transkvinner.pdf \(statped.no\)](https://doi.org/10.15845/voices.v19i3.2687)

Hardy, S. & Monypenny, J. (2019). Queering queer spaces: Journey of a creative arts program for trans, non-binary, and gender creative youth. *Voices: A world forum for music therapy*, 19(3), 1. <https://doi.org/10.15845/voices.v19i3.2687>.

Metell, M. & Leza, J. (2022). Exploring queer theories as a framework for anti-oppressive music therapy practice with neurodivergent children and youth. I C. A. Lee (red.), *The Oxford Handbook of Queer and Trans Music Therapy*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780192898364.013.21>

Lydbad kan ha stor terapeutisk verdi – erfaringer fra rus-behandling

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholder

Anne Siri Langelandsvik, A-senteret, Kirkens bymisjon, annesiri.langelandsvik@bymisjon.no

Sammendrag

I 2016 ble Musikkterapeut og førsteamanuensis ved Griegakademiet, Viggo Krüger intervjuet av DN ang. den nye trenden Lydbad der han uttrykker seg kritisk til "passive lydbad som duller med deg". Min erfaring som Idrettspedagog og Yoga og Gongterapeut innen Tverrfaglig spesialisert døgnbehandling for rus-avhengige er helt motsatt. Ca. 20 pasienter har det siste året deltatt frivillig på 45 minutt terapeutisk Gongbad en gang per uke. De fleste har samtidig psykiske utfordringer (ADHD, angst, depresjon, spiseforstyrrelse, traumer/PTSD ol). Gongbadet innledes med bevisstgjøring på kropp og pust sammen med instruksjon om å øve på å la og akseptere at tanker, følelser, fornemmelser, mentale bilder ol. komme og gå, i stedet for det de fleste strever med; henge seg opp i det som oppstår og kverne på det. Lydvibrasjonene fra instrumenter som Gong, krystalsyngeboller, tibetanske syngeboller, regnstav, tromme, klokkespill, kalimba inkludert sang og toning, sammen med 1-3 minutters perioder med stillhet frembringer underveis ulike følelser, fornemmelser, tanker og bilder i den enkelte deltaker. Dette kan være både ubehagelige, nøytrale og behagelige "opplevelser". Pasientene opplever at lydbadet hjelper dem å forstå seg selv bedre, få innsikter de ellers ikke kommer i kontakt med. De opplever at det blir mindre tankekjør over tid og lettere å finne og tåle å være i stillhet, og de lærer å slappe av og hvile. De lærer at følelser og fornemmelser er noe som kommer og går, og at de kan tåle å kjenne på dem. Lydbad har derfor fått stor terapeutisk verdi i vår tverrfaglige rus-behandling.

Referanser

- Kim, S. C., & Choi, M. J. (2023). Does the Sound of a Singing Bowl Synchronize Meditational Brainwaves in the Listeners? *International journal of environmental research and public health*, 20(12), 6180. <https://doi.org/10.3390/ijerph20126180>
- Walter, N., & Hinterberger, T. (2022). Neurophysiological Effects of a Singing Bowl Massage. *Medicina (Kaunas, Lithuania)*, 58(5), 594. <https://doi.org/10.3390/medicina58050594>
- Hasani, Z., Mohammadi, S., & Karimi, H. (2024). Investigating the Effect of Singing Bowl Sound on the Level of State-trait Anxiety and Physiological Variables of Patients Awaiting Angiography. *Journal of perianesthesia nursing: official journal of the American Society of PeriAnesthesia Nurses*, S1089-9472(24)00164-3. Advance online publication. <https://doi.org/10.1016/j.jopan.2024.04.012>

"Me vandrar saman"

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Guri Gjermstad Dypvik, Øygarden kommune, guri.dypvik@oygarden.kommune.no

Sandra Sognnes Thorstensen, Øygarden kommune, Sandra.Thorstensen@oygarden.kommune.no

Sammendrag

"Musikkvandring" er et fleksibelt musikkterapeutisk tilbud som fungerer som et supplement til de faste musikkterapitilbudene på eldreinstisusjonene vi jobber på. Ved å legge til rette for øyeblikk preget av spontanitet, interaksjon og tilstedeværelse, bryter musikkvandringen opp den institusjonelle hverdagens fastsatte struktur. Musikken forflytter seg fra rom til rom, og avdeling til avdeling og brukes som et verktøy for å vekke assosiasjoner, samtaler og minner. Med utgangspunkt i kartlegging av livshistorier og musikkpreferanser, utforsker vi blant annet temaer som kjærlighet, hjemsted, årstider og høytider. Disse temaene danner grunnlag for å skape spontane og meningsfulle øyeblikk, samtidig som de fremmer vitalitet og tilstedeværelse. Med to musikkterapeuter, flere hender og ulike instrumenter, kan vi lettere tilpasse oss den enkelte og skape stemningsfulle og levende møter.

Vi mener musikkvandring kan være med å skape et pusterom både for beboere/pasienter, ansatte og oss som musikkterapeuter. En musikkvandring kan overraske og bidra til en mer uformell setting. Vandringen kan på sett og vis ufarliggjøre musikken og skape en annen form for deltakelse. Vi har erfart at musikkvandring skaper en mindre stressende atmosfære i avdelingene, ettersom de ikke stiller de samme kravene til personalet som faste aktiviteter gjør.

For oss musikkterapeuter gir disse stundene oss faglig påfyll og inspirasjon, musikalsk overskudd, en mulighet for bredere kartlegging av både livshistorie og musikkpreferanser hos våre beboere/pasienter.

Med denne posteren ønsker vi å gi et praksisnært innblikk i musikkvandring som terapeutisk metode i eldreomsorgen. Det vil også vises korte videosnutter fra ulike musikkvandring.

Musikkterapi i Palbu ved Haukeland universitetssjukehus

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Merethe Wolf Lindvall, Barne- og ungdomsklinikken, Haukeland universitetssjukehus,
linmer@ihelse.net

Jens Erik Aasmundseth, Barne- og ungdomsklinikken, Haukeland universitetssjukehus

Sammendrag

Hva er PALBU? (palliativt team barn og unge)

Palbu er et tverrfaglig team som jobber sammen for å gi tilbud til barn og unge under palliativ omsorg. Palbu har fokus på livskvalitet og er spesielt opptatt av at hverdagen skal bli så god som mulig, til tross for de utfordringene sykdommen kan gi. Målet er at familier som blir henvist til Palbu skal kjenne større trygghet i møtet med helsevesenet og få hjelp og støtte, både i hverdagen og dersom akutte situasjoner skulle oppstå.

Musikkterapi kan være et viktig psykososialt tilbud til pasienter under palliativ omsorg. og som musikkterapeut får man mulighet til å følge familiene tett. Tilbudet kan favne hele familien og ikke minst søsken. Stundene med musikkterapi står ofte for de gode minnene fra sykehuset når barnet eller ungdommen går inn i livets slutfase. Ved å bruke vår bredde i kompetanse kan vi hjelpe familiene til å være sammen i både glede og sorg, vi kan lindre smerte og angst, og hjelpe familiene med å bearbeide vanskelige opplevelser. Gjennom arbeid med sangskrivning eller hjertesang kan vi gi familiene varige minner for fremtiden.

Referanser

Blichfeldt-Ærø, S. C., & Leinebø, T. L. (2017). Musikkterapi for barn i palliasjon—en støttespiller for både kropp og sjel, individ og miljø. *Omsorg, Nordisk Tidsskrift for Palliativ Medisin*, 3, 43-47.

Helsedirektoratet (2016). Nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge uavhengig diagnose [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (siste faglige endring 04. mai 2017, lest 08. august 2024). Tilgjengelig fra <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/palliasjon-til-barn-og-unge>

Steinhardt, T. L., Mortvedt, S., & Trondalen, G. (2021). Music therapy in the hospital-at-home: A practice for children in palliative care. *British Journal of Music Therapy*, 35(2), s. 53-62.

Tegneserien: Hva gjør musikk tilgjengelig?

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholder

Maren Metell, Griegakademiet, Universitetet i Bergen, Maren.Metell@uib.no

Sammendrag

Tegneserien formidler sentrale funn fra min doktoravhandling "[Picturing musical accessibility: Co-creating music therapy with disabled children and their families](#)", som utforsket musikalsk interaksjon sammen med funksjonshemmede barn og deres familier, med fokus på hvordan, når og under hvilke forutsetninger musikk blir tilgjengelig og meningsfylt. Å bruke tegninger (Czerwiec et al, 2015) har vært en viktig tilnærming til å dokumentere, analysere og representere hva som skjedde i prosjektet. Med støtte fra Polyfon har jeg laget en tegneserie som formidler essensen av dette arbeidet og gir et innblikk i hvordan tilgjengelighet samskapes av deltakere, aktiviteter, handlinger, objekter og omgivelsene. Det er også et forsøk på å gjøre forskning mer tilgjengelig. Tegneserien kan leses og lastes ned [her](#).

Referanser

- Czerwiec, M. K., Williams, I., Merrill Squier, S., Green, M. J., Myers, K. R. & Simth, T. R. (2015). *Graphic medicine manifesto*. The Pennsylvania State University Press.
- Metell, M. (2023). *Picturing Musical Accessibility: Co-creating Music Therapy with Disabled Children and Their Families*. Goldsmiths, University of London.

Tone - musikkavspiller for personer med demens

Poster

kl. 11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Sofia Hognestad, student NTNU, sofia.hognestad@gmail.com

Herman Jørstad, student NTNU

Guttorm Ohnstad, student NTNU

Sammendrag

Tone er et nytt verktøy som tar sikte på å gjøre musikk enkelt tilgjengelig for personer med demens. Forskning viser at musikk har betydelige positive effekter på kognisjon og livskvalitet hos personer med demens. Til tross for musikkens anerkjente fordeler, finnes det i dag få hjelpemidler som lar både helsepersonell og pårørende enkelt bruke skreddersydd musikk i hverdagen. Mange av de eksisterende løsningene er komplekse, krever teknisk kompetanse eller mangler tilstrekkelig person-tilpasset funksjonalitet. Tone adresserer denne utfordringen ved å kombinere kartlegging av musikksmak med en intuitiv musikkspiller, spesielt tilpasset brukere med langtkommen demens. Basert på input fra pårørende og brukeren selv, genererer Tone en personlig spilleliste som kan brukes både i hverdagen og i kliniske settinger. Prototypen er en én-knapps musikkspiller som ikke krever teknisk kompetanse eller internettilgang, og den er allerede under testing hos hjemmeboende personer med demens. Erfaringer fra brukertesting viser at Tone bidrar til å redusere uro og fremme sosial interaksjon, noe som understreker musikkens kraft i både hverdags- og klinisk omsorg for personer med demens. Tone gjør det mulig å implementere musikk som en tilgjengelig og person-sentrert omsorgsstrategi i demensomsorgen. Vi som jobber med dette prosjektet er studenter ved NTNU, knyttet til studier innen industriell økonomi og teknologiledelse. Gjennom mange samtaler med pårørende til personer med demens og helsepersonell har vi identifisert et stort behov for slike hjelpemidler, og gjennom Tone ønsker vi å bidra til å forbedre ressurstilgangen i demensomsorgen.

Utbrenthet og omsorgstretthet hos musikkterapeuter

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholdere

Malena Grov Ottesen, Haugaland DPS, Helse Fonna, malena.grov.ottesen@helse-fonna.no

Gerd Karine Lunde Torsvik, Kompetansesenter for demens Bergen Kommune,

Gerd.Torsvik@bergen.kommune.no

Sammendrag

Musikkterapeuter har som andre helsearbeidere en risiko for å bli utbrent og oppleve omsorgstretthet. Hva gjør vi som profesjon for å forebygge utbrenthet og omsorgstretthet blant musikkterapeuter? Hva gjør vi fagpolitisk, i sosiale medier og i samtaler med ledere, kollegaer og andre musikkterapeuter?

Denne posteren er en invitasjon til musikkterapeuter til å komme innom og slå av en prat og dele tanker og ideer for hva musikkterapeuter trenger for å ha det bra på jobb hele yrkeslivet. Hvordan kan vi forebygge utbrenthet og omsorgstretthet og i verste fall at musikkterapeuter søker seg til andre jobber? Hva bør være fokus under utdanningen? Hva trenger musikkterapeuter av støtte og nettverk? Hva trenger vi å fokusere på fagpolitisk? Hvordan er arbeidshverdagen til musikkterapeuter? Er det trygt å gå på jobb, får musikkterapeuter veiledning, er de en del av et tverrfaglig team?

Vi vil ha en postkasse ved posteren der en kan legge anonyme lapper med tanker, erfaringer og ideer. Vi vil også notere ned stikkord fra samtaler med de som er innom og som samtykker til at vi kan bruke innspillene og erfaringene deres og dette vil vi samle til et innlegg som vi prøver å få publisert i tidsskriftet musikkterapi.

Om oss:

Posteren vil være bemannet av Gerd Karine Lunde Torsvik, musikkterapeut ved kompetansesenter for demens, Bergen kommune og Malena Grov Ottesen, musikkterapeut ved Haugaland DPS, Helse Fonna. Våre bidrag inn i samtalen vil bære preg av vår erfaring med arbeid i eldrehelsefeltet og psykisk helsevern.

Veileder om etablering og ledelse av demenskor

Poster

11.20-11.40, betjent posterutstilling utenfor Mimes Brønn

Posterholder

Tone Kvamme, Norges musikkhøgskole, tone.s.kvamme@nmh.no

Sammendrag

Det blir stadig flere personer med demens i Norge. Forskning viser betydningen av sang og musikkaktivitet for denne målgruppen både som terapi og i hverdagsbruk. Nyere forskningsstudier på korsang for personer med demens viser blant annet reduksjon av symptomer på depresjon (Baker et al., 2022), bedring av humør (Stensæth et al 2022) og bedring av «embodied cognition» (Ridder et al., 2024). Demenskor er startet opp over hele landet etter fjernsynsdokumentarene Demenskoeret som ble vist på NRK i 2023 og 2024. Det er viktig at slike kor drives med solid faglig forankring, slik at kvaliteten er god og tilbudet kan være stabilt og varig. Jeg er medredaktør av en veileder med praktiske tips til etablering og ledelse av slike kor og ønsker altså å presentere denne med en poster. Veilederen består av tre hoveddeler: 1. Om etablering, organisering og drift av et demenskor, 2. Demensfaglig kunnskap og demenskor og 3. Musikkfaglig kunnskap og demenskor. Del tre er igjen inndelt i henholdsvis: A. Musikkmetodiske valg og B. Musikkterapikunnskap. Veilederen er utformet av en rekke fagpersoner med både demensfaglig, musikkfaglig og musikkterapeutisk kompetanse. Senter for forskning i musikk og helse, CREMAH er utgiver, men planen er et veilederen i tillegg skal tilbys på nettsider til kunnskapsklynga Polyfon, Nasjonalforeningen for folkehelsen og Norsk forening for musikkterapi.

Referanser

- Baker, F. A., Lee, Y. C., Sousa, T. V., Stretton-Smith, P. A., Tamplin, J., Sveinsdottir, V., Geretsegger, M., Wake, J. D., Assmus, J., & Gold, C. (2022). Clinical effectiveness of music interventions for dementia and depression in elderly care (MIDDEL): Australian cohort of an international pragmatic cluster-randomised controlled trial. *The Lancet Healthy Longevity*, 3(3), e153–e165. [https://doi.org/10.1016/s2666-7568\(22\)00027-7](https://doi.org/10.1016/s2666-7568(22)00027-7). Erratum in: *Lancet Healthy Longev.* 2022 Oct;3(10):e653. doi: 10.1016/S2666-7568(22)00227-6. PMID: 36098290.
- Ridder, H. M., Anderson-Ingstrup, J., & Ridder, L. O. (2024). The effect of choir-singing on self-reported embodied cognition in persons with dementia. A pilot study. *Dementia*. <https://doi.org/10.1177/14713012241272910>. Epub ahead of print. PMID: 39134020.
- Stensæth, K., Aasskildt, K. K., Brean, A., Johansson, K., Stedje, K., & Kvamme, T. (2022). Kor, demens og livskvalitet: Kvantitative resultater fra en korttids pilotstudie av et korprosjekt for mennesker med demens. *Tidsskriftet Musikkterapi*, 45(2). <https://doi.org/10.69625/318192.hbvz3091>